

Til lovforslag nr. L 121

Folketinget 2024-25

Betænkning afgivet af Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget den 13. marts 2025

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet, lov om anvendelse af Danmarks undergrund og lov om planlægning

(Tilslutningsregler for metan og brint, roller og ansvar i forhold til gasforsyningssikkerhed, retningslinjer i kommuneplaner for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg m.v.)

[af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Klima-, energi- og forsyningsministeren har stillet ændringsforslag nr. 2-6, og Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1.

2. Indstillinger

Udvalget vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget.

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DD og EL) indstiller de under A og B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DD) vil stemme hverken for eller imod de under A og B nævnte lovforslag. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de til det under A nævnte lovforslag stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det til det under B nævnte lovforslag stillede ændringsforslag.

Borgernes Parti, Nalaraq, Inuit Ataatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget forholder sig uafklaret til lovforslaget. Det skyldes bl.a. Enhedsli-

stens politiske bemærkninger, nogle af høringssvarene og mediedækningen fra TV2 Nord. Danmarksdemokraterne ønsker, at Miljøstyrelsen forholder sig yderligere til de konsekvenser, som både Enhedslisten, høringssvarene og mediedækningen nævner. Danmarksdemokraterne stiller sig positivt over for, at lovforslaget er en regelforenkling. Danmarksdemokraterne er også positive over for pyrolyse som teknologi, men er på baggrund af de nævnte bekymringer ikke klar til at stemme for lovforslaget.

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker, at mens Enhedslisten bakker op om hovedparten er lovforslaget, finder Enhedslisten delen, der omhandler retningslinjer i kommuneplaner for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg, yderst problematisk.

Det anerkendes i lovforslaget, at pyrolyseanlæg er industri, der som udgangspunkt hører til i industrizoner i tilknytning til byer. Men fordi planen er at koble dem sammen med biogasproduktion, ønsker regeringen med lovforslaget, at det bliver nemmere at få tilladelse til at placere anlæggene i landzoner, ved at der på forhånd stilles krav til kommunerne om at udpege områder til pyrolyseindustri.

Kommunernes Landsforening (KL) peger i sit høringssvar til lovforslaget på, at kommunerne mangler viden om, hvilke kriterier og hensyn der skal inddrages i planlægningen, om der er særlige miljøforhold, man bør have for øje, når man vælger potentielle placeringer for pyrolyseanlæg i kommuneplanen, og hvilke gener fra pyrolyseanlæg der kan forventes for naboer m.v. KL peger også på, at uklarhed om karakteren og størrelsen af de mulige pyrolyseanlæg kan medføre usikkerhed og modstand hos borgere i de områder der udpeges. Der henvises til bilag 1.

Parallelt med udvalgsbehandlingen af lovforslaget har et udkast til Miljøstyrelsens vejledende udtalelse om udbringning af biokul til jordbrugsformål også været i høring. Her fremgår det, at der er risiko for forurening med en lang række miljø- og sundhedsskadelige stoffer, herunder PAH, PFAS, dioxiner, PCB og tungmetaller, både i forbindelse med pyrolyseprocessen og i det biokul, som planlægges udbragt på landbrugsjord. Det fremgår også, at Miljøstyrelsen konstaterer, »at der fortsat mangler generel dokumentation indenfor biokulområdet.« (Udkast til Miljøstyrelsens vejledende udtalelse om udbringning af biokul til jordbrugsformål, den 13. januar 2025).

KL skriver i sit høringssvar til Miljøstyrelsens udkast til vejledende udtalelse bl.a.: »Kommunerne gives dermed ikke et sikkert retsgrundlag til balancering af de klimapolitiske initiativer, der konkret er igangsat vedrørende pyrolyse, og de miljømæssige risici.«

KL skriver endvidere i høringssvaret: »Den vejledende udtalelse kan umiddelbart læses således, at kommunerne i den konkrete sagsbehandling i de enkelte tilladelser, skal opnå et højere vidensniveau, end det har været muligt for Miljøstyrelsen forud for den vejledende udtalelse. Det er på den baggrund KL's vurdering, at der er behov for en mere entydig tilkendegivelse af, hvilke forhold der skal være gældende, før end det er miljømæssigt forsvarligt at give tilladelse til udbringning af biokul samt, hvordan kommunerne konkret skal sikre dette. Såfremt Miljøstyrelsen ikke vurderer, at det overordnet er miljømæssigt forsvarligt at udbringe biokul på baggrund af kendt viden, bør dette tydeliggøres.«

Parallelt med udvalgsbehandlingen har TV2 Nord derudover beskrevet, at der i forbindelse med Danmarks første forsøgsanlæg med pyrolyse i Hjørring Kommune er alvorlige lugt- og helbredsgener blandt borgere i området.

Enhedslisten mener, at den manglende viden om miljø- og sundhedskonsekvenser, som Miljøstyrelsen redegør for i sin vejledende udtalelse, de oplevede helbredsgener i forbindelse med forsøgsanlægget i Hjørring Kommune, og det usikre retsgrundlag for kommunerne bør tages alvorligt.

Derfor har Enhedslisten under udvalgsbehandlingen spurgt ind til de bekymringer, som KL rejser i sine høringssvar. Enhedslisten har også spurgt om, hvor mange pyrolyseanlæg der forventes, og hvor mange af disse der vil blive placeret i landzoner. Klima-, energi- og forsyningsministeren har ikke kunnet oplyse det forventede antal eller placeringen af anlæggene, jf. svar på spørgsmål 1. I forhold til KL's bekymringer oplyser ministeren for byer og landdistrikter blot, at »Det er kommunalbestyrelsen, som er planmyndighed, og jeg har tillid til, at kommunalbestyrelsen planlægger hensigtsmæssigt ud fra de lokale forhold.«, jf. svar på spørgsmål 3. Dertil oplyser By-, Land- og Kirkeministeriet at, »Ved kommuneplanlægning kan planmyndigheden tage udgangspunkt i den viden, der er tilgængelig på planlægningsstidspunktet«, jf. svar på spørgsmål 4.

Enhedslisten finder på den baggrund ikke, at regeringen tager den manglende viden om miljø- og sundhedskonsekvenser alvorligt, som Miljøstyrelsen redegør for i sin vejledende udtalelse. Regeringen tager heller ikke bekymringer-

ne fra KL eller de oplevede helbredsgener i forbindelse med forsøgsanlægget i Hjørring Kommune alvorligt.

Enhedslisten vægter hensynet til klimaet meget højt og er som udgangspunkt ikke modstander af pyrolyseteknologi. Enhedslisten kan imidlertid ikke acceptere, at borgere i danske landområder skal have oplevelsen af at blive gjort til forsøgskaniner for udrulningen af en industri, hvor miljø- og helbredskonsekvenserne endnu ikke er blevet tilstrækkeligt undersøgt. Enhedslisten mener heller ikke, at det er rimeligt, at kommunerne med loven bliver pålagt at planlægge på baggrund af et usikkert retsgrundlag.

Enhedslisten har stillet ændringsforslag om deling af lovforslaget, således at Enhedslisten kan stemme imod den del af forslaget, der drejer sig om pyrolyse, og for den øvrige del af lovforslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *et mindretal* (EL), tiltrådt af *udvalget*:

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet og lov om anvendelse af Danmarks undergrund (Tilslutningsregler for metan og brint, roller og ansvar i forhold til gasforsyningssikkerhed m.v.)« omfattende titelnoten, §§ 1-3 og § 5, stk. 1, 3 og 4.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om planlægning (Retningslinjer i kommuneplaner for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg)« omfattende § 4 og § 5, stk. 1 og 2.

[Forslag om deling af lovforslaget]

Af *klima-, energi- og forsyningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

Til § 1

2) Efter nr. 1 indsættes:

»01. I § 2, stk. 1, ændres »§ 6, nr. 26« til: »§ 6, nr. 29.«
[Lovteknisk ændring]

3) I den under nr. 9 foreslåede ændring af § 14, stk. 1, nr. 1, indsættes før »§ 35 a, stk. 1« og »§ 18, stk. 1-3«: »jf.«
[Lovteknisk ændring]

4) Efter nr. 24 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 35 g, stk. 6 og stk. 7, nr. 1, § 35 h, stk. 2, nr. 1, stk. 3, nr. 1, stk. 4, nr. 1, stk. 6 og stk. 7, nr. 1, ændres »§ 35 a, stk. 2« til: »§ 18, stk. 1-3.«

[Lovteknisk ændring, idet § 35 a ophæves]

Til § 5

5) I stk. 1 ændres »1. april 2025« til: »8. april 2025«.
[Ændring af lovens ikrafttrædelse]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 5

6) I stk. 1 ændres »1. april 2025« til: »8. april 2025«.
[Ændring af lovens ikrafttrædelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås at dele lovforslaget i to lovforslag.

Lovforslag (A) vedrører ændringer i lov om gasforsyning, lov om Energinet og lov om anvendelse af Danmarks undergrund, som skal sikre ensartede regler for tilslutning af brint og gas, en præcisering af roller og ansvar i dansk forsyningsikkerhed, herunder regler om certificering af gaslagre og godkendelsesregler for Energinets investeringer i gaslagerkapacitet og mulighed for statsdeltagelse ved geologisk lagring af brint m.v.

Lovforslag (B) vedrører ændringer i lov om planlægning, som har til formål at indføre et obligatorisk krav om, at kommunalbestyrelsen i kommuneplanen fastsætter retningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg.

Til nr. 2

Det foreslås, at henvisningen til § 6, nr. 26, i lov om gasforsyning § 2, stk. 1, ændres til § 6, nr. 29. Ændringen skyldes, at § 6, nr. 26, rykkes til § 6, nr. 29, som følge af lovforslagets § 1, nr. 2-4.

Den foreslåede ændring er af lovteknisk karakter.

Til nr. 3

Det foreslås, at »jf.« indsættes i henvisningerne til lov om gasforsyning § 35 a, stk. 1, og § 18, stk. 1-3, i lovforslagets § 1, nr. 9, der ændrer i lov om gasforsyning § 14, stk. 1, nr. 1.

Den foreslåede ændring er af lovteknisk karakter.

Til nr. 4

Lovforslagets § 1, nr. 21, ophæver § 35 a i lov om gasforsyning. Ophævelsen af § 35 a nødvendiggør ændringer i de øvrige bestemmelser i lov om gasforsyning, der nævner § 35 a. Det foreslås derfor, at henvisningen til § 35 a, stk. 2, i lov om gasforsyning, i § 35 g, stk. 6, § 35 g, stk. 7, nr. 1, § 35 h, stk. 2, nr. 1, § 35 h, stk. 3, nr. 1, § 35 h, stk. 4, nr. 1, § 35 h, stk. 6, og § 35 h, stk. 7, nr. 1, ændres til § 18, stk. 1-3.

Den foreslåede ændring er af lovteknisk karakter.

Til nr. 5 og 6

Det foreslås i § 5, stk. 1, at loven skal træde i kraft den 8. april 2025.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. januar 2025 og var til 1. behandling den 30. januar 2025. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og klima-, energi- og forsyningsministeren sendte den 31. maj 2024 dette udkast til udvalget, jf. KEF alm. del – bilag 299, folketingsåret 2023-24. Den 15. januar 2025 sendte klima-, energi- og forsyningsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 6 spørgsmål til klima-, energi- og forsyningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Anne Paulin (S) Ida Auken (S) Jesper Petersen (S) Lea Wermelin (S) Mette Reissmann (S) Per Husted (S)

Rasmus Horn Langhoff (S) fmd. Bjarne Laustsen (S) Kasper Roug (S) Linea Søgaard-Lidell (V) Lars Christian Lilleholt (V)

Kim Valentin (V) Christian Friis Bach (V) Karin Liltorp (ALT) Henrik Frandsen (M) Mads Fuglede (DD)

Kristian Bøgsted (DD) Steffen W. Frølund (LA) Steffen Larsen (LA) Frederik Bloch Münster (KF)

Dina Raabjerg (KF) Kim Edberg Andersen (DD) Nick Zimmermann (DF) Marianne Bigum (SF) Karsten Filso (SF)

Anne Valentina Berthelsen (SF) Søren Egge Rasmussen (EL) Samira Nawa (RV) Torsten Gejl (ALT)

Borgernes Parti, Naleraq, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Borgernes Parti – Lars Boje Mathiesen (BP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Naleraq (N)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Dansk Folkeparti (DF)	7		